

kisvárdai lapok

XVIII. évfolyam 5. szám – 2016. június 23. csütörtök

Bolondok tánca

„Hogy most is nagyon frissnek hat a mű, arról nemcsak az írója tehet, hanem mi is. Akik pont olyan módon éljük a társadalmink, politikainak vagy köznevezett életet, ahogy azt Lev Birinszkij ironikusan kifordítva elénk tárta.”

Magyar
színházak
kisvárdai
fesztiválja
XXVIII.

Mizantróp

Tartalom

2. old.: Kritika Piaf-marche/Piaf-menet – Újvidéki Színház
2. old.: Beszélgetés Mezei Kingával
- 3–4. old.: Kritika Lev Birinszkij: Bolondok tánca
4. old.: Beszélgetés Sebestyén Abával
5. old.: Kritika Molière: Mizantróp – Kassai Thália Színház
6. old.: Egyensúlyérzék – Éjjeli gondolat
7. old.: Beszélgetés Dion Mariannal
8. old.: Fesztiválkörkép

Megrendítően talentumos

Piaf-marche / Piaf-menet – Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház, Újvidéki Színház

Tudvalévő, hogy Mezei Kinga nagyszerűen tud énekelni, hogy rendezőként és diszlettervezőként saját világot képes teremteni a színpadon (utóbbi minőségében kapott például Színikritikus-díjat az Újvidéki Színház *Via Italia* című előadásának diszletéért). Nincs tehát semmi váratlan abban, hogy katartikus élmény a *Piaf-menet*, e dalokkal megfogalmazott tisztelgés Piaf művészi nagysága és emberi esendősége előtt. Különös várakozást legfeljebb az keltethet, hogy Mezei Kinga a legkevésbé sem hasonlít külsőleg Piafra, márpedig a francia sanzon eme utolérhetetlen alakját a legkülönfélébb feldolgozások is úgy próbálják általában színpadra idézni, hogy legalább nagy vonalakban – frizura, smink – létrejöjjön a hasonlóság. Mezei Kinga semmi ilyesmire nem törekszik, nem változtat szökeségén, szeme színén, de a hangját sem mélyíti, igazítja Piafosra. Belülről, önmagából mutatja föl – gondolom nem kis keservek árán – a rokonságot. És belőle

fakad, az övé a formátum, amely gyönyörű alázattal képes megérezkíteni Piaf szuggesztív személyiségét, tehetségének erejét. Az előadás kulcsjelene, amikor Mezei Kinga párhuzamosan énekel a filmbejátszás által megelevenedő Piaf-fal, „leleplezve”, hangsúlyosá téve a vállalt különbözőséget, egyszersmind tiszteletteljes vállalását annak a másik sorsnak.

Mezei Kinga mindig is csapatjátékos volt, már akkor is, amikor kortársaival, az újvidéki színház fiatal színészeivel létrehoztak 2000-ben egy igen emlékezetes Sziveri estet *Szelídítések* címmel – ma tán fizikai színháznak neveznénk az előadást.

Bár a *Piaf-menet*nek nemcsak előadója, hanem rendezője és tervezője is egy személyben, nagyszerű társakkal dolgozik. Remek partnere Kőrösi István, aki Piaf életének férfi szereplőit idézi meg érvényes, hiteles viszonyokat érzékeltetve, s a zongorista Varga Iván, aki a hangszeréből a tervező Mezei Kinga leleményei által elővarázsolható meghitt mikro-

világokat akusztikusan teszi otthonossá.

Előadóként-színészként, tehát a színpadról rendezni rendkívül kockázatos – a nélkülözhetetlen külső szemként Puskás Zoltán asszisztált a rendező Mezei Kingának a mértéktartásában megrendítően talentumos előadás létrehozásában.

Szűcs Katalin Ágnes

„Bennem ragadtak a jó dalok”

Beszélgetés Mezei Kingával

Az idei fesztiválra a *Piaf-menetet* hozta el nekünk.

Örültem, hiszen Balogh Tibor, a válogató az újvidéki műsort látta, és ő már akkor jelezte, hogy ezt szeretné látni Kisvárdán. Boldog vagyok, hogy az itteni közönségnek is megmutathatjuk ezt az előadást, hiszen nagyon szeretjük a darabot. Egyszer eljátszottam már Edith Piafot tizenhárom évvel ezelőtt.

Ljuboslav Majera, Szerbiában élő szlovák rendező csinált egy előadást a Rózsaszínű halál című szöveg alapján, de mivel annak volt egy írott szövege, tehát volt egy dráma, ami alapjául szolgált, ott a dalok nem voltak igazán lényegesek, csak érintőlegesen szőttük bele

őket a történetbe. Viszont akkor úgy éreztem, bennem ragadtak a jó dalok, mert eljátszhattam ugyan Edith Piafot, de nem tudtam őt kiénekelni magamból. Azt hiszem, már akkor éreztem, hogy fogok még ezzel a művel foglalkozni valamikor. És aztán tavaly elérkezett ez a pillanat. Ebben az előadásban viszont már csak dalok vannak. Lényegében a zene segítségével jelennek meg a karakter életének főbb eseményei, de csak szigorúan szimbolikusan.

A különböző műfajokat összehasonlítva jelent-e könnyebbéget egyik vagy másik a rendező számára?

Olyanokon, hogy a komédia

vagy a tragédia a könnyebb, nem gondolkodom, ugyanis nem előre megírt színdarabokkal dolgozom, hanem regényekből, novellákból vagy versekből készítek előadásokat. Nem azért, mert nem lennének jobbnál jobb előre megírt drámák, egyszerűen csak én a színházcsinálásnak ezt a módját választottam.

Ön szerint mitől lesz valaki igazán jó rendező? Van ennek valami titka?

Ez egy nagyon relatív dolog, nehéz a kérdésre válaszolni. Talán a hiteles alkotófolyamat az, ami leginkább számít.

Az interjút készítette: Molnár Flóra

Mi rabjai a Földnek

Lev Birinszkij: *Bolondok tánca*

Lehet, hogy Lev Birinszkij él. Látja a mai Magyarország permanens forradalmat élő korszakát, ihletet merített belőle és megírta a *Bolondok tánca* című véresen realista szatirikus abszurd tragikomédiát. Persze nem így van. Az mindenesetre igaz, hogy az orosz zsidó származású szerző életrajzi adatai homályosak és ellentmondásosak. De tény, hogy ezt a darabját már 1912-ben bemutatták Prágában. Hogy most is nagyon frissen hat a mű, arról nemcsak az írója tehet, hanem mi is. Akik pont olyan módon éljük a társadalmink, politikáink vagy köznek nevezett életet, ahogy azt Lev Birinszkij ironikusan kifordítva elének tárta. (A többes számmal természetesen túlzok. A rendszer nem én vagyok – ezt szinte mind elmondhatjuk magunkról. El is mondjuk.)

A *Bolondok tánca*, ez a felvillanyozóan szellemes, ügyesen megcsinált szindarab – úgy is mint pièce bien faite – oly módon került a szabadkai Népszínház magyar társulatának műsorára, hogy még András Attila ex-igazgató tűzte bele a 2015-ös év programjába, s ha másért nem is, ezért a tűzésért hálásak lehetünk neki.¹ Aztán már a Gyarmati Kata-érában érkezett Sebestyén Aba Marosvásárhelyről, hogy színre vigye a darabot, hibátlan érzékkel terelve mederbe a színészek kreativitását, játék kedvét, életrealitását. Ez a kedvező együttállás főleg a szabadkaiak májusi budapesti vendéjátékán volt nyilvánvaló, amikor a Thália Színházban harsány jókedvben talált egymásra az előadás és a publikum. A tegnapi kisvárdai estén a játék tétovábbnak és dekoncentráltabbnak hatott. Hogy ezúttal mitől lógott a levegőben az előadás, ez a nézőtérről nézve (örök) talány, de belejátszhatott a színpadkép arányainak elveszése, a nézőtér

foghíjassága, és eleve a foci-meccs egyidejű zajlása is. A második részben azonban utánanyúlt a veszni látszó fejse nyelvének a színészgárda és még éppen elkapta. A szünet után érezhetően emelkedett a produkció hőfoka és a zsöllye hangulata.

A *Bolondok tánca* történetének helyszíne Oroszország, az isten háta mögött, az 1905-ös forradalom idején, amikor is egy szegény kormányzó (Mezei Zoltán) mindenféle nem létező forrongásokról küldözget jelentéseket a kormánynak. Ennek nyomán ugyanis a központi költségvetés pénzforrást biztosít rendfenntartás céljára, amiből aztán a mi emberünk szorgalmasan gyarapíthatja a magánvagyonát. Felesége (Vicei Natália) mellékszálként befűződő házasságtörési ambíciója úgy kapcsolódik a politikai vonalvezetésbe, hogy a házban rejtőző forradalmár (Pálfi Ervin) konspirációs megfontolásból fogadja és tűri szenvedve a ház asszonyának szerelmi ostromát. Sebestyén Aba rendezésében az első percek némajátéka – amelyet, akárcsak az egész előadást, ifj. Kucséra Géza kísér fújva-billentyzve – felvillantja az alapkaraktereket, egyben mintha elhelyezné a történetet

a francia bohózatok sikamlós világában. Annál váratlanabb fel- és elütés aztán az orosz revolúció közege: korrupt hivatalnokok versus idealista terroristák, plusz még a bűnbak szerepre már rég kijelölt jómódú zsidó, valamint a nincstelen orosz muzsik. A ritmustalanságba nyúlóan jidljöz Péter Ferenc és a kompakt alakításában szinte felismerhetetlenné változó Szőke Attila kettőse olyan a darabban, mint egy elszánt kabarétréfa. A nők viszont démoniak: Vicei Natália a csábos, hosszú lábaival, G. Erdélyi Hermína pedig – aki az eredeti mű titkár figurájából lett sokkal nyomatékosabb titkár asszony – a fekete csizmája piros talpának megvilánásaival. A forradalmi hevű fiatalok – Pálfi Ervin mély lelkiismeretű Kozakovja, Baráth Attila ügybuzgó Malahovja vagy a mindig szívdertő hangot megütő Pámer Csilla Másája – nem nézhetőek másnak, mint a jövő szépszívű hírnökeinek. Még ha kézigráttal jönnek is, nem virággal.

Mezei Zoltán elragadó vehemenciával adja a jobb francia bohózatok tipikus hőstét, akit lavinyszerűen sodornak az események, mind jobban belegabalyítva őt a bonyodalomba. Játékában egyszerre jelenik

meg a dinamizmus és a könnyedség, miközben végső soron a személyes emberi dráma árnyéka is felsejlik. Vagy legalábbis az az igen energiaigényes küzdelem, amivel Ivan Habarovics kormányzó a maga javára akarja fordítani az eseményeket. Formátumos alakítás, méltán nyerte el vele a színész a tavalyi Pataky Gyűrű-díjat.

A vége, az utolsó kép: fejek a piros függöny alatt és a Hová tűnt... dal. Alighanem rekviem. Katonákért. Civilekért. Ki nem tört forradalmárokért. Közért.

Stuber Andrea

¹A nagy múltú Kisvárdai Lapok hasábjain ne maradjon említetlenül az, hogy Szabadkán olyasmi történt, ami magyar színházzal nem szokott. A társulat élére kinevezett vezető szakmailag a közelében sem járt annak a

színvonalnak, amit a színház képvisel. Ez pedig a belső békétlenségnek messze nagyobb körű, nyilvános elégedetlenséget szült. A társulat és az igazgató színházi szemlélete és gyakorlata közti gyökeres ellentét feloldása rendkívül nehéz nevezhető módon az lett, hogy a társulat maradt, az igazgató volt kénytelen távozni. Azóta a helyére került Gyarmati Kata irányításával folyik Szabadkán a munka, nemcsak megnyugtatóan, hanem eredményesen is, mint azt például ez a bemutató tanúsítja.

Örületvalóság

Beszélgetés Sebestyén Abával, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház tagjával, a Yorick Stúdió alapítójával

Rendezőként hogyan választasz anyagot? Hogyan találtad a *Bolondok táncát*?

Amikor választok, elsősorban az érdekel, mi történik körülöttünk, és igyekszem úgy keresni anyagot, hogy erről beszéljünk. Éppen ezért sok kortárs szöveget olvasok – nyilván mondanom sem kell, klasszikusokkal is lehet a máról beszélni. Így például a Yorick Stúdió egyik izgalmas projektje évek óta, hogy bemutattunk évadonként egy román és egy magyar kortárs szövegből készült előadást, amelyek egymással kommunikálnak. Ebben az esetben azonban Gyarmati Kata kért fel, akivel már egy ideje terveztünk, hogy dolgozzunk együtt. Nagyon örültem az anyagnak, amit történetesen ismertem, és rendkívül aktuálisnak gondolom annak ellenére is, hogy százegynéhány éves szövegről van szó. Lev Birinszkij ezzel a problémafelvetéssel és szellemiséggel megelőzte a korát: korrupcióról beszél, kisebbségi problémákról, kirekesztettségről, a kisember kínlódásáról. Személyesen gyönyörűnek találok ezt a száz évet átívelő korróját – ami ugye a szovjet forradalom előtt íródott –, hiszen gyerekként én is megéltem egy forradalmat, egy rendszerváltást, az eufóriát, hogy akkor más lesz. Aztán dehogyan lett más, csak másképp hívunk dolgokat, mint annak előtte. Ez az előadás pedig gyilkos humorral tárja fel ezt a lám, újra és újra visszatérő, széleskörű manipulációt: ki is csinál forradalmat, ki ellen és kiért.

Izgalmas volt megkeresni a színházi formáját ennek a francia bohózati elemekkel dolgozó, ugyanakkor mélyen társadalomkritikus anyagnak.

Amikor rendezni kezdtél, először saját kollégáiddal, sőt, hazai szerzővel dolgoztál. Azóta egyre több helyre hívnak vendégrendezőként. Új helyen, új emberek közé belépni és dolgozni mennyiben más, mint az ismert közegben?

Nem hiszem, hogy más. Soha nem akarok kibújni a bőrből. Valószínűleg elég kontraproduktív is lenne például olyan rendező-szerepet felvenni, ami nem a sajátom, hiszen az ilyesmi színházi közegben viszonylag hamar kiderül. Egy akár ismerős, akár ismeretlen társulat – az eddigi tapasztalataim alapján mondom –, arra vevő, ha a rendező nagyon felkészülten, nyitottan, a színészekre is kíváncsian áll a munkához. Persze a gyakorlatban ez sokkal kevésbé egyszerű. Itt például együtt bontottuk ki, hogyan tudjuk a komédiát és a tragédiát úgy fokozni, hogy ne boruljon el semerre a játék, miközben az örület, amibe behajszol minket ez az anyag, a valóságunk.

A szerepeket, gondolat, Gyarmati Katával együtt osztottátok ki.

Persze, egy ilyen munkában a társulat művészeti vezetője segít, sőt Katával a szövegen is elkezdtünk dolgozni, amit aztán Brestyánszki Boros Rozival folytattunk, mert azért le kellett porolni a közel harmincéves,

egyébként nagyszerű fordítást. A zenei világról ugyancsak vagy egy képem, amit ifjú Kucsera Géza teljesített ki. Szóval az a fajta munka sem más, ha ismeretlen társulattal dolgozom, mintha ismerőssel, legfeljebb néha rácsodálkozunk arra, hogy a dolgok akkor is passzolnak, ha nem ismerjük egymást faltól falig. És ebben tényleg az önazonosság, az őszinteség az, ami biztonságérzetet ad, mert persze rengeteg, tárgyyszerűen új dologgal és emberrel találkozunk ilyenkor.

Dolgoztál már dramaturg nélkül is és dramaturggal is.

Hát, ég és föld. Egészen más minőségű az a munka, ha megvan ez a fajta dialógus-lehetőség. A próbaidőszak után minden este végigbeszéljük, hol tartunk, aki nekem egyrészt kontroll, tudatosítás, és újragondolási lehetőség. Már az sokat ad, hogy muszáj megfogalmaznom mindent, sőt részletesebben is akár – ami egy igen hasznos kényszer. Akkora erő, hogy van egy folyamatosan kételkedő „énem”, aki adott esetben persze vissza is igazol dolgokat, amit nem lehet máshoz hasonlítani. Tényleg nem udvariaskodásból mondom, hanem mert az ember valóban félremegy munka közben, hiszen eleve minél több irányba ki kell mozdulni a komfortzónából, hogy eljussunk a felszín alá, ne adj’ isten, a dolgok mélyére, és ehhez, nem is kell magyarul, mennyire elmondhatatlanul sokat tud hozzátenni egy jó dramaturg.

Az interjút készítette: Proics Lilla

Mizantropológia

Molière: *Mizantróp* – Kassai Thália Színház

A Kassai Thália Színház előadása a második Molière-darab, amit látok a héten (már rutinosan kattintok a szövegszerkesztőben a fordított „é” beszúrására), és teljesen különböző az előzőtől, a szövegkezelésben és színpadi megoldásokban egyaránt. A *Mizantróp* előadásának szövege a másikkal ellentétben erőteljesen ragaszkodik a darabéhoz, a színészek pedig körültekintően kerülnek ki a „rímcspadákka” járó művészet.

A terembe lépve nem tudom eldönteni, hogy először a krumplicukor, vagy a bolondokháza kipárnázott falai jutnak-e eszembe a díszletről, de inkább az utóbbi asszociáció maradok, főként, hogy az előadásban néhány kifeszített pillanatot utat tör magának az örületet idéző rángásos, pótcselekvéses testmozgás. Talán ezért érzem eleinte, hogy a főszereplővel úgy bánnak, mint egyfajta intézetlakóval, akit nem tanácsos feldühíteni, és aki életöztön nélküli őszinteségéből nem hajlandó alább adni, még akkor sem, ha minden az ellen szól. A világos tónusú jelmezek pedig (amelyek a fülledt levegőjű stúdióteremben színészyilkos módon szaunaszerűek lehetnek) behozzák az újgazdag, tucatdízajnolt eleganciát, a szalokok felszínes-kétszínű karaktereivel. Tág értelmezésre van lehetőségünk – sokszor elhangzik a kapcsolati háló fontossága, a képmutatás praktikussága, illetve az őszinteséggel járó felesleges kockázattal – legyen szó akár az ismerősöm ismerőse típusú protekcióról, vagy egy vállalt (értsd: nem fórumos, nem álneves) vélemény kinyilvánításának következményeiről, nem nehéz megtalálni a metszéspontot az aktuálpolitikával.

Az előadás kezdőpillanatai hamar berántanak a történetbe: ebből a fehér világból kirívó zöld sál, intenzív színészi

jelenlét, széktörés. A színészek játékából szavak nélkül is kiderülnek a szereplők közötti viszonyok, sőt: precíz apró csendjeik étellel töltik meg a karaktereket – mindannyian eljutnak a skicc-szerű mozdulatábrázolástól a szereplők igazságaiig. A Petrik Szilárd játszotta Alceste ambivalenciája magába foglalja az infantilizmus és a zsenialitás közti összes árnyalatot (vagy épp a kettő mezsgyéjén egyensúlyoz). Egyfajta alternatív igazságkereső művész-karakter, aki zöld sáljában kilóg a nyakkendősbuliból, akinek elveivel ellenkezik mindaz, ami kompromisszum vagy megalkuvás. Személyében hangot kap az autentikus művészetre való elidegeníthetetlen igény(ünk?). Szinte lehetetlennek hat párosítása az elkényeztetett, döntésképtelen és szeretetétves nőkarakterrel, a Varga Szilvia alakította Celimene-nel, de a színészpáros összehangolt játéka mégis legitimé teszi kapcsolatukat. Egészen a legvégsőkig aprólékosan kidolgozott, finom módosulásokkal, jelenetről jelenetre alakítják át a kezdeti dacos szenvedélyt beletörődő tébollyá.

Néhány jelenetközi sötétséget indokolatlannak (vagy legalábbis kihagyhatónak) érzek, de ezzel szemben életemben először a színpadi rappelés precízen telibe talál: az önfényező molière-i dumapár-

baj nagyszerűen találó fityisz – olyan, mintha a rádióban hallanék egy kamaszbandát.

A kellékek minimális száma ebben az előadásban a kellékhaznát sokszínűségéhez vezet: a zöld sál egyaránt szolgál ruhaként és kötélként, a székekkel való játék pedig térben képezi le találóan a szereplők státuszrendszerét: hol közelítenek és távolítanak vele, hol szembeülnek (állnak?) egymással, hol pedig ítélőpadnak bizonyul. A vattatásjelenet, amikor a két ájtett udvarló Celimene levelet olvassa fel, az előadás egyik legerőteljesebb momentumuma: egy kézmozdulattal, mintegy maszkként „lopják el” a nő arcát, amelyet a ráolvasás végeztével visszahelyeznek rá. Hasonlóan hamisítatlan színházi és éppen az elemeltségük miatt konkrét értelmet hordozó jelenetekben bővelkedik az előadás, és többek között számomra ezért válik a fesztivál egyik emlékezetes élményévé.

Bár van valami fogalmam róla, hogy a színházban nincs helye a focinak, de mivel a stúdióterembe beszűrődik a kinti öröm-olé, mégis megengedem magamnak, hogy belefoglaljam: horrible dictu elcserélnek egy magyar gólt az utolsó energiákkal telített pillanatokért, hogy ne hallatszódjon be a riaria-hisztéria.

Szabó Janka

Egyensúlyérzék

Hétfő óta nem hagy nyugodni egy gondolat, s hiába próbálok szabadulni tőle, minden előadás arra kényszerít, hogy újra és újra feltegyem a kérdést: van-e hitele a zenés színháznak, és egyáltalán – van-e helye a zenés műfajoknak a határon túli színházak repertoárján? Pénzes műfajok ezek, de az az érzésem, hogy legtöbbször csak a potenciális bevételi oldalát nézik a színházigazgatók a produkcióknak, kevésbé fordítanak hangsúlyt a kivitelezésre, a kiadási oldalra.

Mert valljuk be, az operett és a musical súlyát veszti, ha nincs élő zene és élő látvány. A jó ötlet persze nem pénzfüggő, de a rendezők kezét igencsak gúzsba kötik a szigorú jogdíj-feltételek. Arról nem is beszélve, hogy szűkebb hazámban a zenés színész-oktatásnak sincsenek hagyományai, így igencsak esetlegesen rendelkezik valaki olyan erős zenei alapokkal, hogy az megbírjon egy nagyívű kompozíciót, ahol zenében, prózában és táncban egyidejűleg kell kiemelkedően teljesíteni.

Ilyenkor jönnek a kompromisszumok: a metaforikusnak

Úrhatnám polgár - a zenetaár szerepében Pál Ferenczi Gyöngyi

kikiáltott terek, a szabadkozás, hogy a hamis hangok helyett a szövegmozgottesre helyezzük a hangsúlyt.

Vagy nem jönnek a kompromisszumok, hanem megtaláljuk azt a formát, azt a regisztert, amelyben kényelmesen tudunk mozogni, hangi kvalitások és logisztikai feltételek ide vagy oda. Amelyben nem egyfajta közegidegen show-vágy diktálta tempó után kapkodjuk a levegőt, hanem összehangoljuk a feltételeket és megtaláljuk azt a gondolati támaszt is, ami alkalom adtán költői szintre

emeli a barokk és rock egybejátztatását, vagy éppen nem engedi, hogy belessünk a sanzonok „slágercsapdájába” és elegáns dramaturgiájával túlmutat a hatásvadászat.

Az *Úrhatnám polgár* ilyen értelemben (is) tételmondattal nyit: nem számítani kell a zenés színházra, hiszen a zene lélektől lélekig hatol, csak jól kell sáfárkodnunk az erőinkkel. Kérdés, hogy milyen egyensúlyérzékkel tesszük ezt.

Bíró Árpád Levente

Éjjeli gondolat

Hogy mire emlékeztetett a sepsiszentgyörgyi *Úrhatnám polgár*? A színház és ez a színházi előadás valóban él, lélegzik, működik, nem úgy, mint a felületes kommunikáció és a felszínes élmények, amiket közösségi oldalakon, utcai felületeken vagy dívatos programokon keresztül tapasztalunk. Egy nagy zenei fesztivál elidegenít, egy hétvégi 'rom-

kocmás' program elfáraszt, a közösségi oldalak félrevezetnek. Egy színházi előadás, főleg egy olyan, mint ez, megtanít újra figyelni, a jelenben gondolkodni, reflektálni a saját valóságodra, igazi élményt nyújtva, valóságosabbat, mint az a 'hamis valóság', amit sokan érzékelünk a mindennapokban. A rendező, Sardar gondolata a televízióról, a képernyőről, a mindent

egyszerre látni és tudni akaró emberről, számomra szó szerinti 'felhasználóról' nagyon találó és nagyon őszinte kritika korunk hatalomvágytól megbénított nézőjéről. Furcsa, de a mindenütt jelenlévő élő színház egy olyan megoldás, ami visszazökkent az őszintébb, mélyebb létezésbe.

Nagy Nóra, angol nyelv és irodalom tanár, szerkesztő

A mi felelősségük is

Beszélgetés Dion Mariann előadóművésszel

Mit jelentett neked ez a Fesztivál régen, és mit jelent most?

Először tizenegy évesen szembeesültem azzal, hogy itt, Kisvárdán van egy ilyen kezdeményezés. Én már akkor nagyon komolyan elhatároztam, hogy mivel szeretnék foglalkozni felnőttként, de természetesen rengeteget jelentett számomra, hogy kitarult a kultúráom ez a szegmense. Feltételezem, hogy nem én voltam az egyetlen, aki örömmel fogadta, hogy Kisvárdán ilyen lehetőség adódott, s idővel ez az életem részévé vált. Annyira magával ragadott ez a világ, hogy sokszor azon sajnálkoztam, miért csak ennyi jut számunkra ezekből a kivételes színházi előadásokból.

Vannak olyan darabok, amelyek nagyon emlékeztetnek maradtak számomra. Ilyen például az Újvidéki Színház és a szabadkaiak közös produkciójaként látott *Sztárcsinálók*, amit soha nem fogok elfelejteni. Be kell vallanom neked, Színésznőként a zenei vonal tán mélyebb bennem, meglehet, éppen ennek a színházi élménynek köszönhetően. Prózai színésznőként is vannak meghatározó élményeim. Dramatagozatos gimnazistaként a kötelezően tanult darabokat, *A vágy villamosát*, vagy a *Nem félünk a farkastól* címűt remek alakításokban láthattam, ami sokat segített a szakmai fejlődésemben. Fantasztikus élmény volt számomra, hogy egy-egy ilyen darabot az iskolapadból kiszabadulva a fesztivál előadásaként láthattam – valósággal meglevenedtek számomra. Ha valaki megkérdezné, hogy mely előadások voltak nagy hatással rám az életemben, biztosan mondhatom, hogy ezek azok.

Biztos vagyok abban is, hogy az akkori hangulatban érzékelhető volt az is, mit jelentett a színészeknek eljönni ide, anyanyelvi közegeben anyanyelvi színházat csinálni, s hogy egy szinte elérhetetlennek tűnő álom

valósult meg számukra az akkori lehetőséggel. Amikor ideérkeztek, s itt tölthették azt a hetet, olyan találkozások és kapcsolatok jöttek létre, amelyek rengeteg energiát szabadítottak fel bennük. Egymásra találások, rácsodálkozások, amiktől egyértelművé vált, hogy azonosak a gyökereink, egy a kultúránk, s nagyon jó, hogy van egy ilyen lehetőség, hogy ezt vállalhatjuk, megmutathatjuk, tanulhatunk egymástól, szórakoztathatjuk a közönséget, illetve egymást. Évről évre érzékelhető, hogy mindenki a tőle telhető legjobb teljesítménnyel készül, a vendégek és a vendéglátók részéről egyaránt. Kivételes alkalom ez a kisvárdaiak számára, s Kisvárdai is kivételesen szerepelt jut a fesztivál megrendezése miatt. A város földrajzi elhelyezkedése kiváló találkozási pont a határon túlról érkező társulatok számára. S most, hogy a repertoár kibővült a magyarországi színházakkal, azt gondolom, hogy nagyon izgalmas kapcsolatok jöhetnek létre.

Mit gondolsz, a kisvárdai lakosság megérezte azt, hogy milyen lehetőséget jelent számára ez a fesztivál? Képesek vagyunk mi, kisvárdaiak a jelentőségéhez mérten kezelni ezt az eseményt?

Ez egyértelműen a városvezetés, a szervezők s nyilvánvalóan a válogató feladata is, nagyon összetett kérdés. Ha úgy döntünk évről évre, hogy továbbmegyünk ebben az ügyben, akkor a mi felelősségünk, hogy a felnövekvő generáció számára is vonzóvá tudjuk tenni a színház varázslatos világát.

Hálás vagyok, hogy annak idején a szüleim támogatták ezt az „örületemet”, s elképesztő előnyhöz jutottam, hogy nem kellett utaznom ahhoz, hogy színházat, jó színházat lássak. Attól is kivételes volt, és jelenleg is attól különleges ez a fesztivál,

hogy minden szakmai műhely a maga egyediségével van jelen, egy nagyon speciális árnyalatot adva a magyar színházi kultúrához. Véleményem szerint jobban oda kellene figyelni a diákokra, valahogy vonzóbbá kellene tenni számukra ezt a nagyszerű eseményt.

Úgy érzem, a mi generációnk egyre nagyobbra értékeli, hogy milyen különleges esemény részesei lehetünk évről évre. Sőt, úgy látom, hogy kialakult egy közönség, amely nyitott az igényes szórakozásra, s a város is igyekszik megteremteni ennek a lehetőségét. Ha csak a Várszínházi Esték repertoárját megnézzük, látható, hogy nem maradunk színház nélkül nyárra sem.

Mit jelent számodra az idei fesztivál?

Vasárnap megpróbáltam csak nézőként jelen lenni Az imposztoron, s azt gondolom, sikerült. Utána viszont, amikor hazamentem, pontosan tudtam, hogy mit tanultam az előadásból. Nekem Czintos József az egyik olyan nagy formátumú színész, akiről már kiskamasz koromtól kezdve ismerek, akinek a pályája akkor teljesedett ki, amikor aktív fesztivállátogató voltam. Ez az alakítása is sokat jelentett nekem, hazaértek bennem a mondatai, s bízom benne, hogy sok-sok nekem szóló mondatot gyűjtök be még ebben az évadban.

*Az interjút készítette:
Czomba Magdolna*

Mai program:

11:00 – SZAKMAI KLUB
Művészetek Háza

18:00 – Bartis Attila:
A nyugalom

Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulat
Rendező: Radu Afrim
Művészetek Háza

21:00 – Shakespeare:
Rómeó és Júlia

Kaposvári Egyetem Színházi Intézet, III. éves színészsztálya
Rendező: ifj. Vidnyánszky Attila
Rákóczi Stúdió

21:00 – Bolba–Galambos
–Szente: Csoportterápia
Madách Színház, Budapest
Rendező: Harangi Mária
Várszínpad

Mezei Kinga, Puskás Zoltán és Körösi István a szakmai beszélgetésen

kisvárdai lapok

A Magyar Színházak
XXVIII. Kisvárdai
Fesztiváljának napilapja

Szerkesztő:

Szűcs Katalin Ágnes

Munkatársak:

Czomba Magdolna
Molnár Flóra

Fotó:

Jakab Lóránt

Nyomdai előkészítés:

Fnor Reklámgrafika Kft.

Nyomdai kivitelezés:

Imi Print Nyomda

Felelős kiadó: Nyakó Béla
ISSN 1587-8325

www.kisvarda.szhaz.hu

Néző István, Czomba Magdolna és Bíró Árpád Levente, lapunk szerzői

Vajon mit néznek az előadás szünetében?

A Magyar Színházak
XXVIII. Kisvárdai
Fesztiváljának támogatói:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

KISVÁRDA VÁROS
ONKORMÁNYZATA

Nemzet: Kulturális Áng

